

“समूद्धिको आधार कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, मानवीय विकास र भौतिक पूर्वाधार”

आ.ब. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम

(छैठौ नगर सभा)

मिति: २०७९/०३/१० गते शुक्रवार

परोहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
लौकाहा, रौतहट
मध्येश प्रदेश, नेपाल

नगरसभा उपाध्यक्ष ज्यू
नगरसभा सदस्य ज्यूहरु,

राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनको लागि नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जनआन्दोलन, मधेस आन्दोलन सशाख संघर्ष, त्याग र बलिदानको गौरबपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एबम् ज्ञात अज्ञात सहिदहरुलाई सम्मान गर्दै रौतहट जिल्लाको परोहा नगरपालिकाको छैठौ ऐतिहासिक नगरसभामा सहभागी उपाध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, कार्यपालिका र नगर सभाका सम्पुर्ण सदस्यहरु, कर्मचारीहरु, पत्रकारहरु तथा सहभागी सबै महानुभावहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यम द्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकाश र समृद्धिको अकांक्षा पुरा गर्न दोस्रो पटक स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात र संविधान तथा प्रचलित कानुन बमोजिम अधिकार सम्पन्न रूपमा प्रस्तुत भएको स्थानीय सरकारको तर्फबाट छैठौ पटक यस सार्वभौम नगर सभामा सबै वडा र विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त सुझाव सल्लाह र मेरो आफ्नो व्यक्तिगत सोच र समझदारीका आधारमा आ.व. ०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनूभुती गरिरहेको छु ।

साविक ६ वटै गाबिसहरु जिंगडवा वेलविछवा, तेजापाकाड, लौकाहा, बसन्तपट्टी, नरकटिया र रामपुरखाप मिलेर बनेको परोहा नगरपालिकाको तीब्र विकास र समृद्धिको कार्यदिशा अघि बढाउन तथा सबै नागरिकको सुखी जीवन यापनको लागि हामीलाई यो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी र कार्यभार सुम्पिने सबै नगरबासी दाजुभाई, दिदीबहिनीहरु र समस्त शुभेच्छुक र सरोकार राख्नेहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

नगरसभा उपाध्यक्ष ज्यू
नगरसभा सदस्यज्यूहरु

शोख वकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट

यस नगरपालिकाको सोचः समुन्नत भौतिक सामाजिक पूर्वाधार साहत सांस्कृतिक रूपमा मौलिक, उत्कृष्ट नगरपालिका बनाउने ।

लक्ष्यः मानविय र भौतिक विकासमा केन्द्रित हुडै नगरवासीलाई स्थानीय सरकारको प्रत्याभूति गराई न्यायमूलक र आयमूलक नगरपालिका बनाउने ।

उद्देश्यः आन्तरिक आयको पहिचान तथा आय वृद्धि गर्दै न्यायोजित वितरण सहित भौतिक, आर्थिक, सामाजिक विकास लगायतका क्रियाकलाप मार्फत समृद्ध नगरपालिका बनाउन ।

आर्थिक वर्ष ०७९/८० मा परोहा नगरपालिकाले अवलम्बन गर्ने विषयगत क्षेत्रका रणनीतिहरु संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

(क) आर्थिक विकास तर्फ

- कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र कृषि उपजहरुको बजारीकरणमा योगदान पुर्याउन कृषि तथा नगदेवालीजन्य उद्योग तथा व्यवसायहरुलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- उन्नत जातका फलफुल जस्तै लिची बगान, व्यवसायिक तरकारी खेती, मेवा खेती, मसला बाली, केरा खेती गर्ने कृषक तथा कृषक समूहलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कलकारखाना तथा साना उद्योग तथा ईड्टा भट्टा जस्ता विभिन्न उद्योगहरुको सञ्चालनमा प्रोत्साहन, प्रवर्द्धनमा जोड दिई औद्योगिक विकास गरी यस नगरपालिकालाई आर्थिक रूपमा समृद्ध बनाउनुका साथै बेरोजगार युवाहरुलाई रोजगारीका अवसर प्रदान गरिनेछ ।
- गरिबी न्यूनीकरण गर्ने युवा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत युवालाई सीपमूलक तथा व्यवसायिक तालीम प्रदान गरिनेछ ।
- पशुपालन व्यवसायलाई थप व्यवस्थित बनाउन आवश्यक गृहकार्य गरिनेछ, जस अनुसार पशु विमा, नश्तु सुधार तथा प्रत्येक वडामा १/१ वटा उन्नत जातका बोका खरिद गरिनेछ । साथै दुध डेरीको स्थापनालाई समेत प्राथमिकता दिईनेछ ।

नेश प्रमुख
परोहा नगरपालिका
नौकाहा, रीतहट

- स्थानीय सम्भावना र बजारको अधारमा एक वडा, एक कृषि पकेट क्षेत्रको पहिचान गरी कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरणमा जोड दिईनेछ । साथै समयानुकूल मल विउ उत्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- पर्यटकिय स्थलहरूको पहिचान र भौतिक पूर्वाधारको विकास गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षित गरिनेछ ।
- परोहा नगरपालिकामा रहेका विभिन्न नदीनाला तथा पोखरीको संरक्षण एंव सौन्दर्यकरण गरिनेछ ।
- राजस्व परिचालनको दायरा फराकिलो बनाई विस्तार गरिनेछ ।
- नगरपालिकामा औद्योगिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रमा लगानी गर्ने चाहने व्यक्ति तथा फर्मलाई आवश्यक प्रोत्साहन दिने नीति लिईनेछ ।
- कृषि कार्यमा थप टेवा पुर्याउन नगरपालिका भरिमा डिप ट्यूवेल (स्टेट बोरिंग) तथा व्यवस्थित कृषि विद्युतीकरणको थालनी गरिनेछ ।
- कृषकहरूको लागि बोरिङ र उन्नत जातको विउको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नेपाल सरकार एसियाली विकास बैंकको संयुक्त लगानीमा यसै नगरपालिका भित्र पाईलट प्रोग्राम (नमुना कार्यक्रम) को रूपमा सफल परिक्षण भई सकेकोले सबै वडामा स्टेट बोरिंग (डिप ट्यूवेल) लाई विस्तार गरि पूर्णता दिईनेछ ।

(ख) सामाजिक विकास तर्फ

- शिक्षा क्षेत्रमा विद्यमान समस्याहरु समाधानार्थ नगरपालिकाको शिक्षा ऐनलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयलाई पूर्वाधारमैत्री बनाउनको लागि आवश्यकता अनुसार जग्गा खरिद तथा भौतिक संरचना निर्माण कार्य हुँदै आएकोलाई निरन्तरता दिई सम्पूर्ण विद्यालयलाई पूर्णता प्रदान गरिनेछ । साथै अध्ययनरत छात्रछात्राहरूलाई पोशाकको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

[Signature]
झोख वकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
स्लोकाहा, रौतहट

परोहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको
लौकाहा, रौतहट
प्रभा प्रभा

- माध्यमिक र उपल्लो आधारभूत विद्यालयहरुलाई प्राविधिमैत्री बनाउने कार्य गरिए लिगिनेछ।
- माध्यमिक विद्यालयहरुमा स्थापना गरिएको Electronic तथा general पुस्तकालयलाई अङ्ग व्यवस्थित गर्दै प्रस्तावित मा.वि. तथा अधारभूत विद्यालय समेतमा विस्तार गरिनेछ।
- विद्यालय परिसर भित्र अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई सहजताको लागि बेन्च/डेस्क, पंखा, खेल सामग्री तथा अन्य आवश्यक समाग्री आदि उपलब्ध गराइदै लिगिनेछ।
- शैक्षिक वातावरण निर्माणको लागि न.पा. ढारा नियुक्त करार शिक्षकहरुको व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिई थप व्यवस्थापन गरिनेछ।
- सक्षम प्राथमिक विद्यालयलाई आधारभूत तथा आधारभूत विद्यालयलाई माध्यमिक विद्यालयमा स्तरोन्नति गरिए लिगिनेछ।
- नेपाल सरकारको नीति अनुरूप बालबालिकाहरुलाई प्रदान गरिए आएको दिवा खाजा कार्यक्रमलाई अङ्ग प्रभावकारी बनाउदै लिगिनेछ।
- विद्यालय बाहिर रहेको बालबालिका तथा किशोरीहरुलाई रुपान्तरण तथा अनौपचारिक शिक्षाको माध्यमबाट विद्यालय प्रवेश गराइनेछ।
- शैक्षिक कार्यतालिका अनुसार शिक्षकहरुले नियमित रूपमा अध्यापन गरे नगरेको कुरामा नियमित अनुगमन गरी सो को पृष्ठपोषणको अधारमा शिक्षकलाई मूल्यांकनको अधारमा पुरस्कारको नीति लिईनेछ।
- प्राविधिक जनशक्तिको उत्पादन आजको २१ औ शताब्दीको आवश्यकता रहेकोले श्री बहम ज्योति मा.वि. लौकाहा र अन्होतीलाल मा.वि. बसन्तपट्टीमा छुट्टाछुट्टै धारका प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्न अगामी आ.व.मा आवश्यक प्रक्रिया अवलम्बन गरिनेछ।
- विद्यालयको आर्थिक तथा जिन्सी गतिविधि सुधार गर्न विद्यालय कर्मचारी तथा शिक्षकलाई लेखा तथा जिन्सी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- युवा तथा वेरोजगारहरुलाई लोक सेवा आयोग र शिक्षक सेवा आयोग तयारी कक्षा सञ्चालन गरिनेछ।

शोखा बकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रौतहट

- सम्पूर्ण गर्भवती महिलाहरूलाई स्वास्थ्य संस्थामै प्रसूती गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- महिला सशक्तिकरण र सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिई महिलाको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु लागु गर्दै लगिनेछ ।
- यस नगरपालिका अन्तर्गत करारका कर्मचारी तथा महिला स्वयंसेविकाहरूको सेवा सुविधामा आवश्यक वृद्धि गरिनेछ ।
- ऐतिहासिक पुरातात्त्विक धरोहरको संरक्षण र गर्ने उद्देश्यले परम्परागत रूपमा निर्मित मस्तिशक्ति, मदरसा, मठ मन्दिरहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ ।
- महिला सशक्तिकरण र सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिई महिलाको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु लागु गर्दै लगिनेछ ।
- आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका महिला, बालबालिका, मुस्लिम, दलित, फरक क्षमता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, अल्पसङ्ख्यक, सिमान्तकृत समुदायको यस न.पा.को अभिलेखमा रहेका अनुसार सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धि कार्यलाई अधि बढाउन आयमूलक र जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणालाई परिपूर्ति गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु गरिनेछ ।
- मापदण्ड अनुसारको स्वच्छ खानेपानी तथा पूर्ण सरसफाईमा जोड दिइनेछ ।
- जनसंख्या व्यवस्थापनका लागि उचित शिक्षा तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु गरिनेछ ।
- सुखी परिवार र समृद्ध परिवारको लक्ष्यलाई परिपूर्ति गर्ने आवश्यक कार्यक्रमहरु लागु गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका अन्तर्गत निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरको माध्यमबाट आम जनतालाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएँ लगिनेछ ।
- विधुत चुहावट न्यूनीकरण एवम् जोखिमबाट जोगाउन अति विपन्न परिवारलाई निःशुल्क विधुत मिटरको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- यस न.पा. अन्तर्गत ईन्जिनियरिङ तथा मेडिकल तर्फ स्नातक तहमा अध्ययनरत छात्राहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप एकमुष्टि रु. २५ हजार उपलब्ध गराइनेछ ।

शेष वर्क्स
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट

(ग) पूर्वाधार विकास तर्फ

- तेजापाकड देखि नमनगरा सम्मको सडकलाई विस्तार गरी थप स्तरोन्तती गरिनेछ ।
- अव्यवस्थित विकासलाई दिसामूखी विकासमा परिणत गर्न पाँच वर्षे गुरुयोजना तर्जुमा गरी भावी विकास कार्यलाई दिगो बनाउने बाटो अवलम्बन गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका भित्र सडकको पहुँच नपुगेको स्थानहरुमा सडकको पहुँच पुर्याइनेछ । हाल सञ्चालनमा रहेका सडकहरुको मर्मत, स्तरोन्तति तथा समुचित ढल निकासको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- उज्यालो परोहा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक वडामा टावर बत्ती जडान गरिनेछ ।
- आम जनताको धनमालको सुरक्षाका लागि वारूण यन्त्रको खरिद गरि सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- उर्जाका वैकल्पिक स्रोतहरुको पहिचान र प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
- उज्यालो नगरपालिकाको अवधारणा अनुसार नगरक्षेत्रका प्रत्येक पोलमा बिजुली बत्तीको मर्मतका साथै थप जडान कार्य गर्दै सो कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- मर्मत सम्भार कोष स्थापना गरिनेछ ।
- नगरभित्रका प्रत्येक वडामा आवश्यक्ता अनुसार नयाँ सडक निर्माण गरिनेछ ।
- नंगरका प्रमुख सडकमा प्रवेशदार निर्माण गरिनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्रका सुरक्षा निकायसंग सम्बन्धित भौतिक पूर्वाधारहरुको समुचित निर्माण एवं मर्मत सम्भार गरिदै लगिनेछ ।
- अव्यवस्थित बसोबासलाई व्यवस्थित बनाउन आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- पूर्वाधारजन्य कार्यको गुणस्तर कायम गर्न प्राविधिक तथा सिभिल ल्यब स्थापना गरि सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- यस नगरपालिका भित्र निर्माण हुने तथा अन्य सेवा प्रयोजनका लागि निर्माण समाग्री, ज्याला र भाडाको हकमा जिल्ला पूर्वाधार कार्यालयले तयार पारेको जिल्ला दर रेटलाई यस न.पा.मा लागु हुने गरी न्यूनतम दर रेट हुने व्यवस्था गरिनेछ ।

मेरि
शोख बकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट

(घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ

- बाढी प्रभावित क्षेत्रलाई आवश्यक सामग्री खरिद गरी आकस्मिक सेवाको समूचित व्यवस्था मिलाइने उपायहरु अवलम्बन गरिनेछ ।
- दैवी प्रकोप तथा विपद व्यवस्थापन रोकथामका लागि विशेष जोड दिईनेछ ।
- बन तथा भू-संरक्षणका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । जलाधार क्षेत्रको संरक्षणमा जोड दिईनेछ तथा वातावरणलाई प्रदुषित हुन नदिन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगर भित्रका प्रत्येक घरधुरीमा एक विरुद्धा अनिवार्य रूपमा लगाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगर भित्रका मुख्य सडकमा वृक्षारोपण कार्यलाई निरन्तरता दिईने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ढलनिकासर Land Field को लागि आवश्यक जग्गा खरिद गरि व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- धुवाँ रहित नगरपालिकाको नीति अवलम्बन गरिने छ ।

(ङ) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह तर्फ

- नगरपालिकाका सम्पूर्ण सूचनाहरूमा जनताको पहुँच पुर्याउन वेभसाईटलाई समयानुकूल अध्यावधिक गरिदै आएको कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- लिजा, मध्यकालीन खर्च संरचना तथा पोषणमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाह मापदण्ड र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- राजश्व सम्बन्धी सफ्टवेयर जडान गरी सम्बन्धित कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

(च) वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन तर्फ

अम
शोख वकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
चौकाहा, रीतहट

- नगरवासीलाई सेवा सुविधाको जानकारी तथा प्रक्रिया बुझनको लागि यस नगरपालिकाको आफ्नो Mobile App लाई समयानुकूल अध्यावधिक गरिनेछ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन सेवाको मापदण्ड निर्धारण गरिनेछ। साथै सेवा प्रवाहमा विद्युतीय माध्यमबाट हुने सूचना प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइदै लागिनेछ।
- नगरपालिका तथा अन्तर्गतका सम्पूर्ण वडाहरुमा जडान भएका ईन्टरनेट प्रयोग गरी पञ्जीकरण, सामाजिक सुरक्षा, सिफारिस तथा प्रमाणितलाई अनलाइन मार्फत गराउने व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- आन्तरिक श्रोतको दायरालाई फराकिलो पाँदैं विकासका कार्यलाई गति प्रदान गर्ने प्रचलित कानुनको अधिनमा रही नगर कार्यपालिकाबाट अनुमोदन भई नगरसभाबाट स्विकृती प्राप्त भएको कर, शुल्क, दस्तुर तथा जरिवाना असुल गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाईनेछ।
- वित्तीय अनुशासनलाई कडाईका साथ पालना गरिनेछ। वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणको लागि वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने संस्थाहरुको स्थापनामा जोड दिईनेछ।
- गुनासो दर्ता अभिलेखको समयानुकूल व्यवस्थापन गरिनेछ।

(छ) रोजगारी तर्फ

- वैदेशिक रोजगारीवाट फर्केका तथा रोजगारी गुमाएका युवाहरुको उद्यमशीलता विकास गर्ने आवश्यक सीप तथा क्षमता, बिडँ पूँजी उपलब्ध गराउन वित्तीय संस्थाहरुसंग आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
- रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्ने कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना सञ्चालन गरी श्रममूलक तथा रोजगारमूलक आयोजना मार्फत समुदायको विकास र रोजगारीसँगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभूति गरिनेछ।
- सक्षम जनशक्तिको विकास तथा आन्तरिक रोजगारीको प्रवर्धन गर्न सूचिकृत बेरोजगारहरुलाई आवश्यक सीपमूलक तथा रोजगारमूलक तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ।

 शोध वकिल
 नगर प्रमुख
 परोहा नगरपालिका
 सौकाहा, रीतहट

परोहा नगरपालिका
नेपाल सरकारको कार्यालय
लौकाहा, रीतहट
पश्चिम प्रदेश विधानसभा

- संघ तथा प्रदेशको रोजगारमूलक कार्यहरुमा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका थप क्षेत्रहरुको पहिचान तथा विस्तारमा आवश्यक सहयोग र समन्वय गरिनेछ ।
- शैक्षिक बेरोजगारहरुलाई प्राथमिकतामा राखी स्वरोजगारमूलक कार्यमा संलग्न गराउन प्रोत्साहित गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- श्रम सम्बन्धलाई प्राथमिकता राख्दै सार्वजनिक पूर्वाधार विकास निर्माण, कृषि तथा सहकारी, व्यापार व्यवसाय लघु उद्यम तथा वित्तीय क्षेत्रबाट थप रोजगारी सिर्जना गर्न आवश्यक नीति अंगिकार गरिनेछ ।
- रोजगार सेवा केन्द्रको व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक बजेट छुट्टाइनेछ । साथै युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल आयोजनालाई शासक्त तथा प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियानमा पारिश्रमिक र सामाजिक संरक्षण सहितको श्रम व्यवस्थापनमा आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कामका लागी पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरुमा नगरपालिकाको साझेदारी संगसंगै अन्य सरोकारबालाहरुसंग साझेदारीका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- परोहा न.पा.भित्र बसोबास गर्ने गरिब तथा विपन्न वर्गहरुको तथ्यांक संकलन गरी अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- परोहा नगरपालिकामा उद्यमशिलताको विकास गर्ने उद्यम विकास रणनीतिक योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(ज) सूचना प्राविधि तर्फ

- सूचना प्राविधिमा सबैको पहुँच स्थापित गर्ने तथा नियमित क्रियाकलापहरु सहज, निर्वाध रूपमा सम्पादन गर्ने सूचना प्रविधिको विकास तथा विस्तार गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

शोख वकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट

- यस नगरपालिकाका सबै वडालाई प्रविधिमैत्री प्रणालीमा विकास तथा आबद्ध गर्नुको साथसाथै वडाहरुबाटै मिटिङ, अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा गोष्ठीहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक पूर्वाधारको विकासमा जोड दिइनेछ ।
- कार्यालयको दैनिक तथा नियमित क्रियाकलाप तथा गतिविधिहरुलाई सेवाग्राहीहरु समक्ष छिटो छरितो, मितव्ययी र प्रभावकारी रूपमा पुर्याउन आवश्यक प्रविधि तथा Software खरिद गरी सेवा प्रवाहमा नगरपालिकालाई थप व्यवस्थित र प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- नगरपालिकाको सबै वडा कार्यालय, विषयगत शाखाहरु तथा मातहतका अन्य निकायहरुलाई डाटा वेसको माध्यमबाट एउटै Software मा आबद्ध गरिनेछ भने कार्यालयको आवश्यक डाटाहरुलाई व्याक अप राख्न File Server को स्थापना गरिनेछ ।
- Internet क्षमता प्रणालीमा थप सुधार गरिनेछ ।

(इ) न्यायिक समिति तर्फ

- गरिब, असहाय तथा पछाडी पारिएका व्यक्तिहरुको लागि निःशुल्क कानुनी परामर्श सेषा तथा सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
- न्यायिक समितिलाई थप क्रियाशिल बनाई प्रभावकारी बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- प्रत्येक वडाहरुमा सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- न्यायिक समितिबाट भए गरेका निर्णय तथा मेलमिलाप भएका विवादहरु कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

मान्नी
बौख वकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट

(ज) शान्ति सुरक्षा तर्फ

- नगरपालिका भित्रका नगरबासी एवं व्यवसायीहरुको जिउधनको सुरक्षाको लागि नेपाल प्रहरीको सहयोगमा नगरका महत्वपूर्ण स्थानहरुमा जडान गरिएको सि.सी.टि.भी. को मर्मत एवं विस्तार कार्यलाई निरन्तरता दिई लगिनेछ ।
- नगर स्तरीय शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने नगर प्रहरीको व्यवस्थापन एवं परिचालन गरिनेछ ।

नगरसभा उपाध्यक्ष ज्यू

नगरसभा सदस्यज्यूहरु

चालु आ.व. २०७८/७९ को मिति २०७९ जेठ मसान्तसम्मको प्राप्त कुल आय रकम ४९ करोड ६६ लाख ८४ हजार ३ सय ८ रुपैया ७६ पैसा र कुल व्यय रकम ३४ करोड ८६ लाख ४३ हजार ८ सय ७१ रुपैया ८४ पैसा रहेको छ ।

नेपालको संविधान, २०७२ को कार्यान्वयन संगै गठन भएको यस नगरपालिकाको छैठौं नगर सभा संविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम अषाढ १० गते पेश गरि सक्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । जनआकांक्षा अनुसार बजेट कार्यान्वयन तथा सेवा प्रवाह गर्ने विभिन्न कठिनाईहरु भए तापनि अब बजेट पारित गरि समयमा नै जनभावना अनुसार कार्य गर्न हामी सबै क्रियाशिल हुनु पर्ने अवस्था छ । आ.व. २०७९/८० को लागि तयार गरिएको वार्षिक बजेटले नगरपालिकाको विविध पक्षहरुलाई समेट्ने अपेक्षा लिईएको छ ।

आ.व. २०७९/८० आय तर्फ

आ.व. २०७९/८० मा यस नगरपालिकाको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र आन्तिक आयबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण, राजस्व बाँडफाँड अनुदान तथा आन्तरिक आय देहाय बमोजिम रहेको छ ।

श्रेष्ठ बिकितल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट

परोहा नगरपालिका
विधायक सभा कार्यालय
लौकाहा, रीतहट
परोहा नगरपालिका

१	वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त आय	
१.१	नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान:	
१.१.१	संघीय वित्तीय समानीकरण अनुदान	१२७१०००००.००
१.१.२	संघीय सशर्त अनुदान पूँजीगत	३२२०००००.००
१.१.३	संघीय सम्पूरक अनुदान	१८००००००.००
१.१.४	संघीय विशेष अनुदान	१५००००००.००
१.१.५	संघीय राजस्व बाँडफाँड	९५३५३०००.००
१.१.६	सशर्त अनुदान चालु	१६४१०००००.००
१.२	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान:	
१.२.१	वित्तीय समानीकरण अनुदान	९०९८०००.००
१.२.२	सशर्त अनुदान पुजीगत अनुमानित	८००००००.००
१.२.३	सम्पूरक अनुदान	२००००००.००
१.२.४	विशेष अनुदान	३००००००.००
१.२.५	राजस्व बाँडफाँड अनुमानित	३५०००००.००
२	आन्तरिक आय अनुमानित	१५००००००.००
कुल जम्मा बजेट रकम रु.		४९२२७१०००.००

अगामी आ.व. २०७९/८० को कुल रकम रु. ४९२२७१०००.०० (अक्षरेपी रूपैया उनन्पचास करोड बाईस लाख एकहत्तर हजार मात्र) तपसिल अनुसार क्षेत्रगत विनियोजन गरिएको जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- चालु खर्च तर्फ रु. २७ करोड ७९ लाख ५३ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
जुन कुल रकमको ५६ दशमलव ४७ प्रतिशत हुन आउँछ ।
- पूँजीगत विकास निर्माण तर्फ रु. २१ करोड ४३ लाख १८ हजार रकम विनियोजन गरेको छु । जुन कुलरकमको ४३ दशमलव ५३ प्रतिशत हुन आउँछ ।

समाप्त

प्रो. विकिल
नगर प्रमुख
परोहा नगरपालिका
लौकाहा, रीतहट